

Stavka je delavska pravica in dolžnost

Včeraj se je pričela stavka voznikov avtobusov v skupini Arriva Slovenija. S prekinitvijo dela želijo doseči izpolnitev svojih stavkovnih zahtev, ki med drugim vsebujejo preklic vseh sankcij, ki so jih bili deležni člani sindikata zaradi svojega sindikalnega dela ter zvišanje urne postavke na 7€. Sindikat zahteva tudi podpis nove podjetniške kolektivne pogodbe, ki bi vsebovala ustrezne določbe o možnostih napredovanja in nagrajevanja voznikov ter zahteve vezane na plačilo odmorov in vključitev časa razpoložljivosti v delovni čas.

Vodstvo skupine, ki je lani sicer zabeležila kar 4,4 milijonov evrov čistega dobička, je omenjene zahteve označilo za nerazumne in nerealne. Prav tako so stavko označili za nezakonito in napovedali povračilne sankcije proti Sindikatu voznikov avtobusov Slovenije (SVAS), ki stavko organizira. Grožnje, sankcije in onemogočanje svobode sindikalnega delovanja za omenjeno skupino niso nič novega. Pred kratkim je predsednik SVAS Endre Mesaroš prejel krivdno odpoved delovnega razmerja, ker je opozarjal na vse težje delovne pogoje zaposlenih.

Odgovor na grožnje in na vse slabši položaj na delovnih mestih, s katerim se soočajo delavke in delavci, je aktivno in bojevito delavsko organiziranje. To pa se gradi tako na delovnih mestih, kjer obveščene in vključene članice ter člani sindikatov oblikujejo smer sindikalnega delovanja in predstavljajo prvo obrambno linijo pred pritiski kapitala, kakor na ravni solidarnosti celotnega delavskega razreda. To sta pogoja za prenovo delavskega gibanja. Pomemben pokazatelj prenove pa bo prav pripravljenost in zmožnost izvedbe novih stavk ter pripravljenost drugih sindikatov in delavskih organizacij, da jih podprejo.

Stavka je namreč najmočnejše sindikalno orodje. Orodje, s katerim so si delavke in delavci v zgodovini že mnogokrat priborili boljše delovne pogoje, višje plačilo ter odločilno vplivali na družbeno-ekonomski razvoj. V Sloveniji se tako se lahko spomnimo na splošno stavko leta 1992, ki je začasno preprečila množično privatizacijo, občutnejše krčenje delavskih pravic ter razgradnjo socialne države ali pa na divjo stavko v Gorenju leta 2009, katere posledica je bil dvig minimalne plače za skoraj 140€. Stavka je prav tako bojna šola proletariata, skozi katero ta pridobiva prepotrebne izkušnje, samozavest in vzdržljivost, ki so zelo pomembne pri nadaljnjem sindikalnem delovanju. Brez pripravljenosti na stavko se sindikalno gibanje v časih vse bolj zaostrene konkurenčne tekme ne bo uspelo zoperstaviti napadom kapitala in bo ostalo ujeto v spiralo popuščanja, izgubljanja članstva in apatije.

Solidarnost s SVAS je zato ključnega pomena. Njihovo delovanje je namreč primer pozitivne prakse, ki ji je potrebno slediti in jo nadgrajevati. Podpora stavkajočim pa je izraz razredne solidarnosti in enotnosti, ki morata biti osnova za gradnjo močnejšega in aktivnejšega delavskega gibanja.

Center za družbeno raziskovanje (CEDRA)